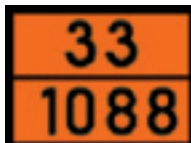

Orangefärgade skylt

- ◀ Farlighetsnummer
- ◀ Ämnets UN-nummer

Dimension: minst 30 cm x 40 cm

Farlighetsnumret består av två till tre siffror eller bokstäver med följande allmänna betydelse (delavsnitt 5.3.2.3.1):

2 = Gasutveckling på grund av tryck eller kemisk reaktion

3 = Brandfarlighet hos vätskor (ångor) och gaser, eller självupphettande vätska

4 = Brandfarlighet hos fasta ämnen eller självupphettande fast ämne

5 = Oxiderande (brandunderstödjande) verkan

6 = Giftighet eller smittfara

7 = Radioaktivitet

8 = Frätande egenskaper

9 = Risk för spontan, häftig reaktion

X = Om farlighetsnumret föregås av ett "X" reagerar ämnet farligt med vatten

0 = När faran hos ett visst ämne kan beskrivas tillräckligt med endast en siffra följs denna av en nolla (0). Dubbling av en siffra indikerar en förstärkning av motsvarande fara (t.ex. kod 33 = mycket brandfarlig vätska).

Storetiketter och märkning: Grundkrav

Storetiketter enligt kolumn (5) och, i förekommande fall kolumn (6), i tabell A kapitel 3.2, samt orangefärgade skyltar och märkning ska uppfylla kraven på utformning och placering enligt kapitel 5.3 .

En orangefärgad skylt med farlighetsnummer och UN-nummer ska placeras på vardera långsidan av tankcontainrar, UN-tankar, MEGCs och bulkcontainrar.

Under järnvägstransport ska transportenheter och släpvagnar behålla sina storetiketter eller orangefärgade skyltar och, i förekommande fall, sin märkning.

Storetiketter som motsvarar de transporterade farliga ämnena och, i förekommande fall dess märkning, ska fästas på samtliga fyra sidor på växelflak, storcontainrar, UN-tankar, tankcontainrar, semi-trailrar med tank (RID) och bulkcontainrar.

För transport i tankcontainer av ämnen angivna i delavsnitt 4.3.4.1.3, ska officiell transportbenämning anges i enlighet med kraven i delavsnitt 6.8.2.5.2.

Bestämmelserna för märkning av lastbärare och vägfordon gäller också för tömda ej rengjorda enheter, se delavsnitt 5.3.1.6.

Exempel 1 Växelflak

- › **Grundkrav:** storetiketter på samtliga fyra sidor

Exempel 2 Container

- › **Grundkrav:** storetiketter på samtliga fyra sidor

Exempel 3 Container i en transportkedja som innefattar sjötransport

- › **Grundkrav:** storetiketter på samtliga fyra sidor
- › **Särbestämmelse:** om enheten är lastad med mer än 4 ton farligt gods tillhörande ett enda UN-nummer ska containern dessutom märkas med UN-numret på samtliga fyra sidor

Exempel 4 Bulkcontainer

- › **Grundkrav:** storetiketter på samtliga fyra sidor + orangefärgad skylt på två motsatta sidor

Exempel 5 Tankcontainer — ett ämne

- › **Grundkrav:** storetiketter på samtliga fyra sidor + orangefärgad skylt på två sidor
- › **Särbestämmelse:** ämnen med förhöjd temperatur ska enligt avsnitt 5.3.3 etiketteras på samtliga 4 sidor

Exempel 6 Tankcontainer — olika ämnen

- › **Grundkrav:** storetiketter på båda sidor om varje tankfack samt motsvarande storetiketter på båda kortsidorna + orangefärgad skylt på båda sidor om varje tankfack

Exempel 7 Tankcontainer i en transportkedja som innefattar sjötransport

- › **Grundkrav:** storetiketter och UN-nummer på samtliga fyra sidor + officiell transportbenämning på minst två motsatta sidor (höjd minst 65 mm, se IMDG delavsnitt 5.3.2.0)

Exempel 8 Tankcontainer med olika ämnen ingående i en transportkedja som innefattar sjötransport

- › **Grundkrav:** storetiketter på båda sidor om varje tankfack samt motsvarande storetiketter på båda kortsidorna + officiell transportbenämning på båda sidor om respektive tankfack (höjd minst 65 mm, se IMDG delavsnitt 5.3.2.0)

Exempel 9 Semi-trailer

- › **Grundkrav:**
- › a) Numrerad orangefärgad skylt fram och bak på enheten,

ELLER

- › b) Storetiketter på samtliga fyra sidor

Exempel 10 Semi-trailer i en transportkedja som innefattar sjötransport

- › **Grundkrav:** storetiketter på samtliga fyra sidor
- › **Särbestämmelse:** om enheten är lastad med mer än 4 ton farligt gods tillhörande ett enda UN-nummer ska semi-trailern dessutom märkas med UN-numret på samtliga fyra sidor

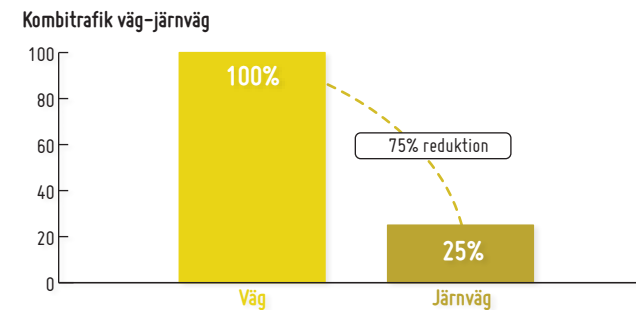
Exempel 11 MEGC, Multiple Element Gas Containers, i en transportkedja som innefattar sjötransport

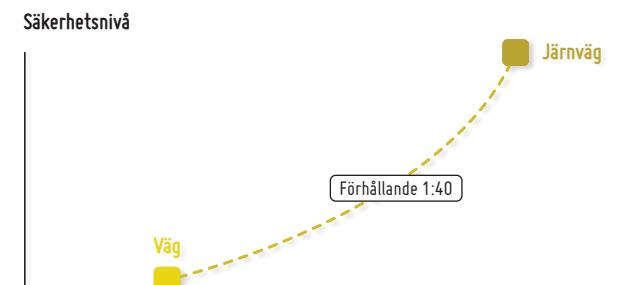
- › **Grundkrav:** storetikett och UN-nummer på samtliga fyra sidor

Kombitrafik på järnväg är säker och miljövänlig

Reduktion av CO₂-utsläpp i kombitrafik väg-järnväg

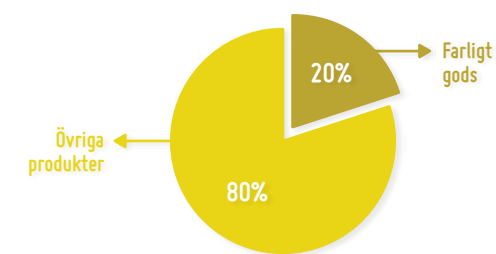

Märkbart ökad transportsäkerhet

Vikten av kombinerade transporter med farligt gods

Andelen farligt gods av den totala transportvolymen (källa: UIRR)

TRANSPORT AV FARLIGT GODS I KOMBITRAFIK VÄG/JÄRNVÄG

Version 2013–2014

Större förändringar i ADR/RID 2013

Ämnen som används för kylning och konditionering (avsnitt 5.5.3)

I ADR/RID 2013 finns bland annat krav på märkning och uppgifter i transportdokumentation för farliga ämnen som används för kylning och konditionering.

Miljöfarliga ämnen (delavsnitt 2.2.9.1.10)

I 2011-års version av ADR/RID infördes de specifika reglerna för miljöfarliga ämnen från IMDG-koden amdt.34-10. Miljöfarliga ämnen klassade i enlighet med delavsnitt 2.2.9.1.10 ska i enlighet med bestämmelserna i delavsnitt 5.2.1.8.3 märkas med symbol för miljöfarligt gods (fisk och träd). Övergångsperioden är satt till den 31 dec 2013 förutom för UN 3077 och UN 3082 där datumet gick ut den 30 juni 2009.

Begränsad mängd (kapitel 3.4)

Speditören/avsändaren av en lastbärare ska, på ett spårbart sätt, informera kombitransportören om den totala mängden farligt gods förpackat i begränsad mängd i enheten. Dessutom ska symbolen för begränsade mängder eller "LTD QTY" (giltigt till den 30 juni 2015 om hänsyn tas till övergångsbestämmelserna i delavsnitt 1.6.1.20) märkas på fyra sidor av en storcontainer eller på fram- och bakändan på en transportenhet eller fordon om mer än 8 ton farligt gods förpackat i begränsad mängd transporteras i enheten. Max vikt per innerförpackning anges numera direkt i kolumn 7a i tabellen i kapitel 3.2.

Gällande föreskrifter

Transport av farligt gods är föreskrivet i RID för järnvägstransporter, ADR för vägtransporter, IMDG för sjötransporter samt ADN för transport på inre vattenvägar (förekommer inte i Sverige).

Gods som inte är tillåtet att transportera

Farligt gods som är tillåtet för vägtransport brukar även vara tillåtet att transportera på kombitrafik på järnväg. Gods som inte är tillåtet för kombinerad järnvägstransport anges med orden "EJ TILLÅTET FÖR TRANSPORT" i tabell A i ADR/RID. Dessutom är följande typer av farligt gods inte tillåten för kombinerad järnvägstransport:

- Klass 1 Explosivämnerna i samhanteringsgrupp A (UN-nummer 0074, 00113, 0114, 0129, 0130, 0135, 0224 och 0473)
- Klass 4.1 självreaktiva ämnen som fordrar temperaturkontroll (UN 3231-3240)
- Klass 5.2 organiska peroxider som fordrar temperaturkontroll (UN 3111-3120)
- Svaveltrioxid i klass 8 med en renhetsgrad av minst 99,95 % och som transporteras utan inhibitorer i tank (UN 1829)

Lastsäkring och kontroller

Den part som sammanställer en lastbärare för en kombitransport ska garantera att enheten är lämplig och att lasten klarar de säkerhetskrav som ställs på en kombitransport.

Med säkerhet menas att lastbärarens skick och det lastade godset medger en säker transport. Flytande och temperaturkänsligt gods ska lastas i där för avsedda lastbärare. Stuvningen och säkringen av godset ska göras enligt kraven i ADR/RID.

För en kombitransport på väg/järnväg anses bestämmelserna i delavsnitt 7.5.7.1 vara uppfyllda om godset har säkrats i enlighet med standarden EN 12195-1:2010 (tillämpligt för utformning av lastsäkringsarrangemang för landtransporter i vägfordon och trailers). För kombitransporter som också inkluderar en sjötransport kan även IMO/ILO/UN ECE Guidelines for Packing of Cargo Transport Units (CTUs) användas som referens.

För att undvika risk för olyckor och tillbud (läckage, förångning eller lukt) under en järnvägstransport ska ventiler eller luckor kontrolleras att de är ordentligt stängda.

› Lastningsregel: läs/förslut luckorna

Containrar som ska transporteras ska vara märkta med CSC-plåt som visar att den är kontrollerad och godkänd enligt ACEP-programmet.

› CSC-plåt med märkning att containern ingår i ACEP-programmet

Om en intermodal lastbärare inte uppfyller aktuella transportbestämmelser ska den kompletteras innan den tillåts komma in i kombiterminalen. Om lastbäraren inte uppfyller kraven ska kombiterminalen vägra att ta emot enheten.

Lastbärare lämnas endast över till vederböriligen identifierad vägtransportör i enlighet med terminalens rutiner (ADR/RID kapitel 1.10). Dessutom kan ytterligare kontroller initieras av ledningen för kombiterminalen såsom kontroll av lastbärarens/fordonets certifikat, förarens ADR-intyg och tillgången av särskilda instruktioner (transportkort) i förarhytten.

Farligt gods-klasser och -etiketter (ADR/RID 5.2)

Klass 1 Explosiva ämnen och föremål			
Klass 2 Gaser	 2.1 Brandfarliga gaser	 2.2 Ej brandfarliga, ej giftiga gaser	 2.3 Giftiga gaser
Klass 3 Brandfarliga vätskor			
Klass 4 Brandfarliga fasta ämnen	 4.1 Brandfarliga fasta ämnen, självreaktiva ämnen och fasta okänsliggjorda explosivämnerna	 4.2 Självantändande ämnen	 4.3 Ämnen som utvecklar brandfarlig gas vid kontakt med vatten
Klass 5 Oxiderande ämnen och organiska peroxider	 5.1 Oxiderande ämnen	 5.2 Organiska peroxider	
Klass 6 Giftiga och smittförande ämnen	 6.1 Giftiga ämnen	 6.2 Smittförande ämnen	
Klass 7 Radioaktiva ämnen			
Klass 8 Frätande ämnen			
Klass 9 Övriga farliga ämnen och föremål			

Krav på information under transport av farligt gods

I enlighet med ADR/RID kapitel 5.4 ska följande information ges till kombioperatören antingen vid bokning av lastenheten eller senast vid leverans till kombiterminal.

Grundkrav för samtliga klasser

- Farlighetsnummer ska stå före UN-numret om godset transporteras i tankcontainer, UN-tank, MEGCs eller bulkcontainer (endast RID)
- UN-numret ska föregås av bokstäverna "UN"
- Officiell transportbenämning ska anges och, i förekommande fall, även teknisk beskrivning inom parantes (särbestämmelse 61 och 274)
- I förekommande fall ska informationen i godsdeklarationen kompletteras i enlighet med särbestämmelser (t.ex. SP 640, 645...)
- Förutom för klass 7 ska det tillämpliga numret på etikettförlagan i tabell 3.2.A kolumn 5 eller enligt en särbestämmelse i kolumn 6 anges. Om flera nummer på etikettförlagor finns angivna ska numren efter det första anges inom parentes. För ämnen och föremål för vilka det inte finns några nummer på etikettförlagor angivna ska i stället klassen anges.
- I förekommande fall den förpackningsgrupp som är tillordnad ämnet, och som får föregås av bokstäverna "PG"
- När ett ämne uppfyller klassificeringskriterierna i 2.2.9.1.10, ska godsdeklarationen innehålla tilläggsinformationen "MILJÖFARLIGT" eller "VATTENFÖRORENANDE ÄMNE/MILJÖFARLIGT". Detta tilläggskrav gäller inte för UN 3077 och UN 3082 eller för undantagen som anges i 5.2.1.8.1.
- Information enligt aktuella särskilda bestämmelser eller tilläggsbestämmelser
- I förekommande fall antal kollin och en beskrivning av dem samt totalmängden av allt farligt gods med olika UN-nummer, officiella transportbenämningar och förpackningsgrupper (som volym, bruttovikt eller nettovikt beroende på vad som är tillämpligt). Bruttovikten ska anges i kg.
- Totalvikten av farligt gods förpackat i begränsad mängd

Tilläggsbestämmelser för klass 1

- Klassificeringskoden i tabell 3.2.A kolumn 3b ska anges och, i förekommande fall, efterföljas av etikettförlagorna i kolumn 5 inom parantes utom för 1, 1.4, 1.5, 1.6, 13 och 15.
- Nettovikten i kg av explosivt innehåll ska anges. Vid transport som komplett last ska antalet kollin, vikten i kg hos varje kolli och totala nettovikten av explosivämne i kg anges.

Tilläggsbestämmelser för klass 2 (RID delavsnitt 5.4.1.2.2d)

För UN-tankar och tankcontainrar med kyllda kondenserade gaser ska avsändaren införa följande försäkran i godsdeklarationen: "BEHÅLLAREN ÄR ISOLERAD SÅ ATT SÄKERHETSVENTILERNA INTE ÖPPNAR FÖRE DEN ..."

Tilläggsbestämmelser för transporter i en transportkedja som innefattar sjötransport

För transporter enligt delavsnitt 1.1.4.2.1 som föregås eller efterföljs av en sjötransport ska "TRANSPORT ENLIGT 1.1.4.2.1" anges i deklarationen.

Särskilda bestämmelser för avfall

Om avfall som innehåller farligt gods transporteras, ska den officiella transportbenämningen föregås av uttrycket "AVFALL", såvida detta uttryck inte redan är en del av den officiella transportbenämningen (5.4.1.1.3).

Särskilda bestämmelser för tömda, ej rengjorda lastbärare och förpackningar

För tömda, ej rengjorda inneslutningar, som innehåller rester av farligt gods i andra klasser än klass 7, ska uttrycket "TÖMD, EJ RENGJORD" anges i deklarationen (5.4.1.1.6.1).

För tömda, ej rengjorda förpackningar, som innehåller rester av farligt gods i andra klasser än klass 7, inklusive tömda, ej rengjorda kärl för gaser med volym högst 1000 liter, ska uttrycket "TÖMD" inkluderas i typen av förpackning (5.4.1.1.6.2.1).

Särskilda bestämmelser för kylande och konditionerande ämnen (delavsnitt 5.5.3.7.1)

Handlingar kopplade till lastbärare som har blivit kyllda eller konditionerade ska innehålla UN-numret, föregånget av bokstäverna "UN", och den officiella transportbenämningen som anges i tabell A i kapitel 3.2 följd av tillämpligt uttryck "SOM KYLMEDEL" eller "SOM KONDITIONERINGSMEDEL".

Till exempel: UN 1845, KOLDIOXID, FAST, SOM KYLMEDEL."

Särskilda bestämmelser för transport av miljöfarliga ämnen

När ett ämne som tillhör en av klasserna 1 till 9 uppfyller klassificeringskriterierna i 2.2.9.1.10, ska godsdeklarationen innehålla tilläggsinformationen "MILJÖFARLIGT" eller "VATTENFÖRORENANDE ÄMNE/MILJÖFARLIGT". Detta tilläggskrav gäller inte för UN 3077 och UN 3082 eller för undantagen som anges i 5.2.1.8.1. Vid transport i en transportkedja som innefattar sjötransport får informationen "MARINE POLLUTANT" (enligt 5.4.1.4.3 i IMDG-koden) anges.

Ytterligare krav på märkning

Märkning för ämnen som transporteras vid förhöjd temperatur (ADR/RID 5.3.3)

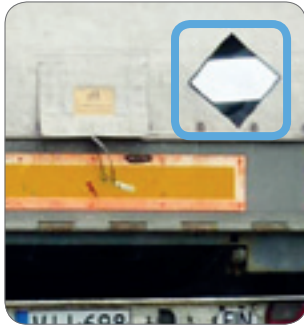
- Tilläggsmärkning i enlighet med särbestämmelse 580
- Storlek på sidorna minst 25 cm
- Placeras på alla fyra sidorna av storcontainrar, tankcontainrar och UN-tankar
- Placeras på båda långsidorna och bakändan på vägfordon

Märkning för miljöfarliga farliga ämnen (ADR/RID 5.3.6)

- Storcontainrar, MEGCs, tankcontainrar och UN-tankar ska märkas med symbolen för miljöfarliga ämnen med storleken minst 25 cm x 25 cm. Märkningen ska placeras på samtliga fyra sidor i enlighet med bestämmelserna i avsnitt 5.3.1.

Begränsade mängder (ADR/RID 3.4.7 och 3.4.15)

- Symbolen för begränsad mängd (minst 25 cm x 25 cm) eller "LTD QTY" (höjd minst 65 mm – giltigt till den 30 juni 2015) ska märkas på fyra sidor av en storcontainer eller på fram- och bakändan på en transportenhet eller fordon om mer än 8 ton farligt gods förpackat i begränsad mängd transporteras i enheten. Denna märkning är inte nödvändig om enheten redan bär storetiketter i enlighet med avsnitt 5.3.1 i RID.

Ämnen för kylning och konditionering (5.5.3)

- Dimension: 15 cm x 25 cm
- Containrar innehållande farligt gods som används för kylning eller konditionering ska förses med en varningsmärkning enligt 5.5.3.6.2. Märkningen ska placeras vid varje ingång och på ett ställe som är väl synligt för personer som öppnar eller går in i vagnen eller containern.

